

Asetus maankäyttö- ja rakennusasetuksen muuttamisesta

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 14 ja 22 § maakuntakaavan ja kuntien yhteisen yleiskaavan vahvistusmenettelystä ehdotetaan kumottavaksi. Vahvistusmenettelystä luopumisen seurauksena ehdotetaan täsmennettäväksi ministeriön roolia ja eräitä kaavoitusmenettelyä koskevia säännöksiä.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 8 §:ään ehdotetaan lisättäväksi maakuntakaavan laadintaan liittyen velvollisuus olla vuorovaikutteisessa yhteistyössä ympäristöministeriön ja muiden ministeriöiden kanssa. Vuorovaikutusta koskevan säännöksen täsmentäminen on tarpeen, kun valtion valvonta ja hallinnollinen ohjaus maakuntakaavapäätöksiin liittyen poistuu vahvistusmenettelyn poistumisen myötä. Ministeriöiden osallistaminen voimassa olevassa menettelyssä on liittynyt vahvistusmenettelyyn, jossa ympäristöministeriön velvollisuutena on ollut vahvistusmenettelyn yhteydessä pyytää muiden ministeriöiden lausunnot. Yhteistyön järjestäminen ympäristöministeriön lisäksi muiden ministeriöiden kanssa tulisi kaavan laatijan velvollisuudeksi ja osaksi kaavan laadintaprosessia aiemman valmista päätöstä koskevan lausuntomenettelyn sijaan.

Säännöksessä on haluttu lisäksi korostaa, että yhteistyötä olisi tarpeen tehdä ministeriöiden kanssa vain silloin kun suunnitteluun sisältyy valtakunnallisesti merkittäviä intressejä, ja niistä asioista, joilla on merkitystä valtakunnallisesti merkittävien alueidenkäyttöön liittyvien tavoitteiden näkökulmasta. Ne ministeriöt, joiden kanssa on oltava yhteistyössä, määräytyisivät kulloisenkin kaavan sisällön perusteella. Ministeriöillä olisi myös luonnollisesti mahdollisuus delegoida osallistuminen maakuntakaavaprosessiin aluehallintoviranomaisille tai ministeriön alaiselle virastolle.

Valtakunnallisesti merkittävien asioiden korostaminen on tarpeen, sillä kaavoituskäytännöissä käy riidattomasti ilmi, että maakuntakaavoissa osoitetaan maankäyttö- ja rakennuslain 25 §:n säännöksestä huolimatta myös muita aluevarauksia kuin niitä, jotka ovat valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovittamiseksi tarpeen.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 11 §:ää ehdotetaan muutettavaksi niin, että maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n 1 momentissa tarkoitettu viranomaisneuvottelu tulisi järjestää kaavoitukseen ryhtyessä sekä kaavaehdotusta laadittaessa ennen kuin kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävänä. Tällä halutaan korostaa kaavan laatijan ja viranomaisten välisen viranomaisneuvottelun oikea-aikaisuutta ja sitä, että viranomaisten kannat kaavaehdotukseen saadaan ennen kuin kaavaehdotus asetetaan nähtäville. Aidon neuvottelutilanteen ja keskustelun aikaan saaminen edellyttää, että kaavaehdotus ei ole edennyt liian pitkälle, mutta toisaalta kaavaehdotuksen ja siihen liittyvien selvitysten on oltava tarpeeksi pitkällä, jotta viranomaiset voisivat ottaa kantaa kaavan laatijan ratkaisuehdotuksiin kaavassa.

Neuvottelun aikaistamisen tavoitteena on sujuvoittaa kaavoitusprosessia ja viranomaisyhteistyön tiivistämisen kautta vähentää mahdollisia intressiristiriitoja. Kaavamenettelyn sujuvuuden näkökulmasta on tärkeää, että viranomaisten näkemykset ovat käytettävissä kaavaehdotuksen viimeistelyssä, sillä kaavaehdotuksen olennainen muuttaminen edellyttää kaavan asettamista uudelleen nähtäville. Kaavaehdotusta koskevien viranomaisten lausuntojen osalta pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi niin, että lausuntojen tulisi olla käytettävissä viranomaisneuvottelussa.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 11 §:ää ehdotetaan lisäksi muutettavaksi niin, että neuvottelun järjestämisestä tulee sopia elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lisäksi niiden ministeriöiden kanssa, joita asia koskee. Neuvottelun järjestämisestä sopiminen ja viranomaisten kutsuminen kuuluisi voimassa olevan asetuksen tapaan maakunnan liiton tehtäväksi, mutta

maakunnan liiton tulisi huolehtia itsenäisesti asian kannalta tarpeellisten ministeriöiden kanssa neuvottelusta sopimisesta.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 §:ään ehdotetaan lisättäväksi kaavan laatijaa koskeva velvollisuus pyytää lausunnot ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista niiltä ministeriöiltä, joita asia koskee. Kaavaehdotusta koskevien lausuntojen pyytäminen aikaistuisi voimassa olevasta menettelysäännöksestä. Säännöksen tarkoituksena on, että kaavaehdotusta valmisteltaessa kaavanlaatijan tulisi pyytää lausunnot, jotta viranomaisten näkemykset olisi mahdollista ottaa huomioon nähtäville asetettavassa kaavassa. Muutoksen tarkoituksena ei ole muuttaa kaavanlaatijan mahdollisuutta järjestää vuorovaikutusta kaavanlaadinnan aikana voimassa olevasta säännöksestä. Muutos ei myöskään lisää lausuntopyyntövelvoitteita, vaan aikaistaa viranomaisten lausuntomenettelyn kaavaprosessissa kohtaan ennen kaavaehdotuksen nähtäville asettamista.

Viranomaisneuvottelun ja lausuntovaiheen aikaistumisella ei ole vaikutusta osallisten piiriin, eikä se myöskään rajaa viranomaisten mahdollisuutta esimerkiksi tarvittaessa tehdä muistutus vielä nähtävillä olevasta kaavaehdotuksesta. Lausunnot käsiteltäisiin 11 §:n mukaisessa viranomaisneuvottelussa. Säännöksen tarkoituksena ei ole velvoittaa pyytämään esimerkiksi maakuntakaavaehdotuksesta lausuntoa aina kaikilta ministeriöiltä, vaan varmistaa, että liitto kaavaa laatiessaan saa ministeriön ennakkollisen näkemyksen kaavaehdotukseen pyydettyä ja liitto itse harkitsee, miltä ministeriöiltä kaavasta on tarpeen pyytää lausunnot.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 93 §:ää ehdotetaan muutettavaksi niin, että maakuntakaavan voimaantulo ei ole enää riippuvainen vahvistamisesta, vaan kaava tulee voimaan, kun päätöksestä on kuulutettu maakuntakaavan alueeseen kuuluvissa kunnissa niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan. Lisäksi säännöstä muutettaisiin vastaamaan lain 201 §:n ehdotettua muutosta, jonka mukaan maakuntakaavaa koskisi myös kaavan laatijan mahdollisuus määrätä kaava tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman. Voimassa olevien säännösten mukaan ministeriö on voinut määrätä kaavan tulemaan voimaan vahvistamismenettelyn yhteydessä.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 94 §:ää kaavan hyväksymistä koskevasta tiedottamisesta ehdotetaan muutettavaksi niin, että se koskisi myös kuntien yhteisiä yleiskaavoja ja maakuntakaavoja. Vahvistamismenettelyn poistumisen johdosta, on perusteltua, että keskeiset viranomaistahot saavat tiedon kaavan hyväksymisestä viivytyksettä. Kuntien yhteisistä yleiskaavojen ja maakuntakaavojen hyväksymispäätöksestä tiedotettavien viranomaisten joukko olisi sama kuin ne viranomaiset, joita tuli aiemmin tiedottaa kaavan vahvistamispäätöksestä.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 95 §:n säännöstä kaavan lähettämistä tiedoksi ehdotetaan muutettavaksi niin, että tiedoksi lähettäminen ajoittuisi voimaan tulleeeseen maakuntakaavaan, kun se aiemmin on tullut lähettää vahvistamismenettelyn jälkeen.

Asetus

maankäyttö- ja rakennusasetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
kumotaan maankäyttö- ja rakennusasetuksen (895/1999) 14 ja 22 § sekä,
muutetaan 8, 11, 13, 20, 93 ja 95 § sekä,
lisätään 13 § uusi 3 a kohta, 20 § uusi 2 momentti ja 94 § uusi 3 momentti
seuraavasti:

Voimassa oleva asetus

8 §

Yhteistyö maakuntakaavaa laadittaessa

Maakunnan liiton on maakuntakaavaa laadittaessa oltava tarpeellisessa määrin yhteistyössä asianomaisten kuntien, valtion viranomaisten ja muiden maakuntakaavoituksen kannalta keskeisten tahojen kanssa.

Ehdotus

8 §

Yhteistyö maakuntakaavaa laadittaessa

Maakunnan liiton on maakuntakaavaa laadittaessa oltava tarpeellisessa määrin yhteistyössä asianomaisten kuntien, valtion viranomaisten ja muiden maakuntakaavoituksen kannalta keskeisten tahojen kanssa. *Valtakunnallisesti merkittävissä asioissa on oltava yhteydessä ympäristöministeriöön ja niihin ministeriöihin, joita asia koskee.*

11 §

Viranomaisneuvottelu

Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n 1 momentissa tarkoitettu viranomaisneuvottelu järjestetään kaavoitukseen ryhtyessä sekä sen jälkeen, kun kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävänä ja sitä koskevat mielipiteet ja lausunnot on saatu.

Maakunnan liiton tulee sopia ympäristöministeriön kanssa neuvottelun järjestämisestä ja toimittaa neuvottelua varten tarvittava aineisto.

Neuvotteluun kutsutaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja ne muut viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea. Neuvottelusta laaditaan muistio, josta ilmenevät keskeiset neuvottelussa esillä olleet asiat ja kannanotot.

11 §

Viranomaisneuvottelu

Maankäyttö- ja rakennuslain 66 §:n 1 momentissa tarkoitettu viranomaisneuvottelu järjestetään kaavoitukseen ryhtyessä sekä *ennen kuin* kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävänä. *Kaavaa koskevien lausuntojen tulee olla käytettävissä viranomaisneuvottelussa.*

Maakunnan liiton tulee sopia neuvottelun järjestämisestä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja niiden ministeriöiden kanssa, joita asia koskee, sekä toimittaa neuvottelua varten tarvittava aineisto.

Neuvotteluun kutsutaan lisäksi muut viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea. Neuvotteluista laaditaan lisäksi muistio, josta ilmenevät keskeiset neuvotteluissa esillä olleet asiat ja kannanotot.

13 §

Lausunnot kaavaehdotuksesta

Maakuntakaavaehdotuksesta on pyydetty lausunto:

- 1) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta; (29.12.2009/1829)
- 2) niiltä kunnilta, joita asia koskee;
- 3) kaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntien liitoilta;
- 4) tarpeen mukaan muilta maakuntakaavan kannalta keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä.

13 §

Lausunnot kaavaehdotuksesta

Maakuntakaavaehdotuksesta on ennen nähtäville asettamista pyydetty lausunto:

3 a) niiltä ministeriöiltä, joita asia koskee;

14 §

Kaavan saattaminen vahvistettavaksi

Kun maakuntakaava saatetaan ympäristöministeriön vahvistettavaksi, hyväksytty kaava on toimitettava ministeriölle niin monena kappaleena kuin ministeriö määrää. Asiakirjoihin on liitettävä myös tehdyt muutokset ja saadut lausunnot, jollei niiden sisältö käy riittävästi ilmi kaavaselostuksesta.

Ministeriön on toimitettava tieto vahvistamispäätöksestä niille viranomaisille, jotka ovat sitä lausunnossaan tai erikseen pyytäneet

14 § *Kumotaan*

22 §

Kaavan saattaminen vahvistettavaksi

Kuntien yhteisen yleiskaavan saattamiseen vahvistettavaksi sovelletaan, mitä 14 §:ssä säädetään maakuntakaavan saattamisesta vahvistettavaksi.

22 § *kumotaan.*

93 §

Kaavojen ja eräiden päätösten voimaantulo

Maakuntakaava tulee voimaan, kun vahvistamista koskevasta päätöksestä on kuulutettu maakuntakaavan alueeseen kuuluvissa kunnissa niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan. Maakuntakaavan voimaantulosta kuulutetaan kun päätös on saanut lainvoiman. Jos ympäristöministeriö on maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla määrännyt kaavan tulemaan voimaan ennen kuin vahvistamispäätös on saanut lainvoiman, kuuluttami-

93 §

Kaavojen ja eräiden päätösten voimaantulo

Maakuntakaava tulee voimaan, kun päätöksestä on kuulutettu maakuntakaavan alueeseen kuuluvissa kunnissa niin kuin kunnalliset ilmoitukset niissä julkaistaan. Maakuntakaavan voimaantulosta kuulutetaan kun päätös on saanut lainvoiman. Jos maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla on määrätty kaava tulemaan voimaan ennen kuin päätös on saanut lainvoiman, kuuluttaminen voidaan tehdä välittömästi määräyksen anta-

nen voidaan tehdä välittömästi määräyksen antamisen jälkeen. Kuntien yhteisen oikeusvaikutteisen yleiskaavan voimaantulosta on voimassa, mitä maakuntakaavan voimaantulosta säädetään.

94 §

Hyväksymistä koskevasta päätöksestä tiedottaminen

misen jälkeen. Kuntien yhteisen oikeusvaikutteisen yleiskaavan voimaantulosta on voimassa, mitä maakuntakaavan voimaantulosta säädetään.

94 §

Hyväksymistä koskevasta päätöksestä tiedottaminen

Maakunnan liiton on lähetettävä viivytyksettä maakuntakaavan hyväksymistä koskeva päätös niille ministeriöille, joita kaava koskee, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, maanmittauslaitokselle, maakuntakaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntien liitoille, maakuntakaava-alueen kunnille ja rakennusvalvontaviranomaisille sekä tarpeen mukaan muille viranomaisille.

95 §

Kaavan ja rakennusjärjestyksen lähettäminen tiedoksi

Maakunnan liiton on lähetettävä vahvistettu maakuntakaava niille ministeriöille, joita kaava koskee, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, maanmittaustoimistolle, maakuntakaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntien liitoille, maakuntakaava-alueen kunnille ja rakennusvalvontaviranomaisille sekä tarpeen mukaan muille viranomaisille.

Kunnan on lähetettävä voimaan tullut yleiskaava, asemakaava ja rakennusjärjestys maanmittaustoimistolle, maakunnan liitolle, kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle, kaava-alueeseen rajoittuvalle naapurikunnalle sekä tarpeen mukaan muille viranomaisil-

95 §

Kaavan ja rakennusjärjestyksen lähettäminen tiedoksi

Maakunnan liiton on lähetettävä voimaan tullut maakuntakaava niille ministeriöille, joita kaava koskee, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, maanmittauslaitokselle, maakuntakaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntien liitoille, maakuntakaava-alueen kunnille ja rakennusvalvontaviranomaisille sekä tarpeen mukaan muille viranomaisille.

Kunnan on lähetettävä voimaan tullut yleiskaava, asemakaava ja rakennusjärjestys maanmittauslaitokselle, maakunnan liitolle, kunnan rakennusvalvontaviranomaiselle, kaava-alueeseen rajoittuvalle naapurikunnalle sekä tarpeen mukaan muille viranomaisil-

le. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuk-
selle on lähetettävä ilmoitus kaavan ja raken-
nusjärjestyksen voimaantulosta.

le. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuk-
selle on lähetettävä ilmoitus kaavan ja raken-
nusjärjestyksen voimaantulosta.